

GENT, BRUISEND AUTHENTIEK WANDELING

Deze wandeling doet u in een tweetal uur kennismaken met de historische ‘kuip’, zoals de historische binnenstad van onze stad wordt genoemd. U vangt een glimp op van de belangrijkste gebouwen en proeft even snel van de vele heerlijkheden die de stad u te bieden heeft. Het is een amuse gueule, of beter nog: een amuse d’oeil. Geniet ervan, maar laat het er vooral niet bij!

Het **Sint-Baafsplein** is voor Gent wat het Ile Saint-Louis voor Parijs is: het hart van de stad. Hier, op dit eiland, vlakbij de plaats waar de Schelde en de Leie samenvloeiën, is Gent ontstaan. De naam, afgeleid van het Keltische Ganda of samenvloeiing, verwijst er letterlijk naar.

Op dit centrale plein vinden de drie machten elkaar: de burgerij met zijn machtige **Belfort** ①, het intellect met de statige schouwburg ② en de kerk, met de indrukwekkende **Sint-Baafskathedraal** ③.

Ooit was de **Sint-Baafskathedraal** niet meer dan een kleine parochiekerk. Van de oorspronkelijke, in 942 gewijde kapel blijft echter niets meer over. De oudste restanten zijn twee Romaanse beuken in de crypte. Ze dateren uit 1150.

Als Keizer Karel in 1540 de vlakbij gelegen **Sint-Baafsabdij** laat afbreken om er het Spanjaardkasteel op te trekken, vinden de monniken én hun relikwieën (waaronder een bot van de bovenarm van Sint-Bavo) hier in de kerk een onderkomen. Door de oprichting van het bisdom Gent wordt de kerk in 1561 automatisch een kathedraal (kathedra = zetel van de bisschop).

Binnenin de kathedraal kunt u tientallen kunstschaten bewonderen. Naast onder meer de overweldigende rococo-preekstoel uit 1745 en een prachtige Rubens vindt u er het belangrijkste werk van de Vlaamse kunstgeschiedenis: Het Lam Gods van de Gebroeders Van Eyck.

Tegenover de kathedraal reikt het **Belfort** naar de hemel. Bovenop de statige wachttoren waakt de draak over de bewoners van de stad én over haar vrijheden, die de stad in 1180 ontving. Dit is al het derde exemplaar van het 400 kilogram zware koperen gevaarte, allemaal kopieën van de originele draak uit 1377, die u kunt bezichtigen in de torenwachterskamer.

Sinds 1999 staat het Belfort op de wereldranglijst van het beschermd cultureel erfgoed van de UNESCO. In de Lakenhalle, die tegen het Belfort aan werd gebouwd, vindt u de Dienst voor Toerisme van de stad (waar u wellicht deze wandeling én een glimlach meekreeg).

Geflankeerd door zijn muzen kijkt de god Apollo vanop het **theatergebouw** uit op het prachtige gerenoveerde plein. Niet alleen het water uit de fontein, maar ook het bier vloeit hier rijklijk, op de vele gezellige terrasjes.

Op dit magnifieke plein, waar alle toegangswegen naar Gent samenkomen, kunt u dus vele uren doorbrengen. Wij vervolgen echter onze weg via de Biezekapelstraat en komen, nauwelijks 50 meter verder, in een oase van rust terecht. Het lijkt alsof een verborgen muzikant een soundtrack voor uw wandeling speelt, maar in werkelijkheid gaat het om een leerling van de muziekacademie, die in de **Sikkel** ④ gevestigd is. De toren wijst erop dat het pand vroeger aan een (erg) rijke familie toebehoorde, een familie die zelfs een eigen waterput bezat (in totaal waren er in het 15e eeuwse Gent 5 waterputten voor 65.000 inwoners!).

We wandelen verder en lopen onder de houten stut (geen loopbrug!) door. Zo komen we in wat ooit de hoofdstraat was: rechts de Nederpolder richting Scheldehaven, links de Hoogpoort naar de Leie. Wij doen het laatste en lopen langs de voorkant van de Sikkel (met toortsdemper) naar het kruispunt met de Belfortstraat.

Tegenover het **Sint-Jorishof** 5 (Cour St. Georges), het oudste hotel van West-Europa, waar in 1477 Maria van Bourgondië logeerde, ziet u het imposante **stadhuis** 6. Meteen vallen twee (van de vele) bouwstijlen op. Rechts de vlammende gotiek van begin 16e eeuw, links de veel latere Italiaanse renaissance. Binnenin herbergt het stadhuis meer dan 600 jaar geschiedenis. Op aanvraag kan het in groep worden bezocht.

We slaan rechts de Belfortstraat in en lopen via het hoofdkwartier van de Gentse Flikken (in meerdere opzichten een begrip!) richting Sint-Jacobs, het epicentrum van de jaarlijkse Gentse Feesten, een tien dagen durend volksfeest. De 12e eeuwse **Sint-Jacobskerk** 7 is een bezoek meer dan waard, maar vandaag slaan wij iets vroeger linksaf en lopen de Kammerstraat in.

Dat de Gentenaar een open geest én een groot hart heeft, bewijst het halebicentrum aan uw linkerkant. De poëtische inborst van diezelfde Gentenaar wordt dan weer weerspiegeld in het Poëziecentrum, gehuisvest in het oudste gebouw op de **Vrijdagmarkt** 8: het Toreken, ooit het gildenhuis van de huidenvetters of leerlooiers. Geen draak, maar een zeemeermin waakt hier over de mensen (en wijst de richting van de wind).

Alle andere gebouwen op de Vrijdagmarkt dateren uit de 18e eeuw, het **socialistische volkshuis** (Ons Huis, Bond Moyson) zelfs uit het begin van de twintigste eeuw. Hoewel het grote Art Nouveau-raam en het hoefijzervenster de aandacht trekken, is het een voorbeeld van 'stijlmengeling' of eclecticisme. Ooit was hier de eerste Gentse volksschouwburg gevestigd.

Jacob Van Artevelde wijst echter de andere kant op, in de richting van Engeland om precies te zijn. Zijn opportunistische keuze voor de Engelse koning zorgde er in de 14e eeuw voor dat Gent, en bij uitbreiding heel Vlaanderen, grotendeels neutraal en dus welvarend kon blijven in de Honderdjarige Oorlog. Dankzij de 'Wijze man van Gent' bloeide de lakennijverheid als nooit tevoren. 660 jaar nadat hij door rivalen werd vermoord, wordt Gent nog altijd de Arteveldestad genoemd.

We verlaten de Vrijdagmarkt, ooit het belangrijkste plein van de stad, via het Meersseniersstraatje. Beroemde Vlaamse mode-ontwerpers worden hier te koop aangeboden. Vanop de Zuivelbrug over de Leie ziet u links de **Dulle Griet** 9. Het indrukwekkende smeedijzeren kanon werd lang als vuilnisbak of slaapplek voor verdwaalde dronkelappen gebruikt, zodat de loop nu werd dichtgemaakt. Het prijkt al 425 jaar op dezelfde plaats en heeft nooit geschoten.

Eenmaal de brug over hebt u 'de Kuip' verlaten en komt u op 's Gravensgrond' terecht: dit gebied was oorspronkelijk eigendom van de

graaf en dus niet van de stad. U botst er meteen op twee uitzonderlijke huisjes. Ze dateren namelijk uit de 17e eeuw, een tijdperk waarin bijzonder weinig werd gebouwd, aangezien de stad toen allesbehalve welvarend was.

Het huis links (Kraanlei 79) toont de 6 Werken van Barmhartigheid. Zes? Historici zijn het er stilaan over eens dat het zevende werk, de doden begraven, ontbreekt omdat het te somber was. De hongerigen spijzen is alvast mogelijk in het winkeltje vol typisch Gentse specialiteiten (o.a. cuberdons).

Het huisje rechts (Kraanlei 81) verbeeldt de vijf zintuigen, maar ook een fluitspeler, een vliegend hert en, bovenaan: geloof, hoop en liefde. Als u hier rechtdoor loopt, komt u in één van de oudste wijken van Gent terecht. Vandaag is het prachtige **Patershol** 10, met zijn authentieke, middeleeuwse stratenplan, het culinaire centrum van de stad.

Maar wij slaan linksaf en lopen de Kraanlei door, tot bij het **Huis van Alijn** 11. Daar komen we via de uitnodigende toegangspoort op een verstilde binnenkoer terecht. Het lijkt een begijnhof, maar dat is het niet. Nooit geweest ook. Het was een godshuis, gebouwd als boetedoening voor de moord op Hendrik en Seger Alijn, en werd gebruikt als toevluchtsoord voor noodlijdende vrouwen. Vandaag is het een museum voor volkskunde, dat bij jong en oud tot de verbeelding spreekt. Wie stilaan dorst heeft gekregen, kan in het gezellige cafeetsen een plumetje drinken.

We wandelen verder naar het Sint-Veerleplein, maar houden heel even halt tegenover het Waterhuis aan de Bierkant. Een schrijffout? Niet in het minst: het huis staat in het water en de tegen de kant werd lang geleden alle wijn en bier gelost. In het vroegere gildenhuis van de wijnschroeders (die het alcoholgehalte van de drank moesten controleren) is nu een Mexicaanse tapasbar gevestigd. Het Gentse Manneke Pis lijkt hongerig toe te kijken. Of heeft hij al zijn buikske vol?

Links over de brug vangt u een glimp op van het **Groot Vleeshuis** 12. Daar vindt u àlle Oost-Vlaamse specialiteiten, van gandaham tot cuberdons. Voor de originele Gentse mosterd moet u echter aan de overkant zijn, bij **Tierenteyn**, waar de pikante lekkernij nog ter plaatse wordt gemaakt. Wist u dat Keizer Karel mosterd als onmisbaar beschouwde bij het eten van een stuk hesp?

Dan zetten we onze tocht verder en houden de adem in. Hier doemt het imposante **Gravensteen** 13 voor u op. Nergens anders ter wereld staat een massieve burcht als deze middenin het stadscentrum. Wie Gent bezoekt zonder het in 1180 opgetrokken Gravensteen binnen te gaan, verdient duimschroeven, de vergeetput of misschien zelfs de guillotine (voor het laatst gebruikt in 1861), alle binnenin te bezichtigen.

Terwijl u, vanop het vroegere neerhof van de graaf, naar het Gravensteen staat te kijken, zou u bijna vergeten dat u zich in de 21ste eeuw bevindt. Maar Gent is een levende stad, die niet alleen zijn historisch erfgoed bewaart, maar ook de blik naar de toekomst richt. Getuige daarvan het spinnenweb, een

overblijfsel van een internationale kunsthappening, en net als de burcht zelf gemaakt om de eeuwen te trotseren.

We laten Neptunus, geflankeerd door de (mannelijke) Schelde en de (vrouwelijke) Leie, achter boven de ingang van de **Oude Vismijn 14** (die de komende jaren zal omgetoverd worden tot multi-functioneel bezoekerscentrum) en wandelen via de brug de Lieve over. Links ziet u het enig overgebleven houten huis van Gent. Aan de overkant bewonderen we de prachtige gevel van **'De Gekroonde Hoofden'**. U herkent Keizer Karel onderaan als derde van links.

Halfweg de Jan Breydelstraat kunt u even genieten van een moment van opperste zaligheid: het kleine **Appelbrugparkje** is één van de zoveel verborgen pareltjes in de binnenstad. Er tegenover ligt het **Design museum Gent 15**, dat een unieke vaste collectie koppelt aan tentoonstellingen met internationale uitstraling. De metershoge vaas op de binnenkoer alleen al is een bezoek meer dan waard!

En dan moet het allermooiste nog komen. Nauwelijks een paar meter verder strekken de **Gras- en de Korenlei 16** zich uit. Samen vormden ze vanaf de 11e eeuw de eerste handelshaven van Gent. De gebouwen links en rechts van de Leie zijn uniek en van een tijdloze schoonheid. In vele toeristische gidsen wordt dit – volkomen terecht – als één van de mooiste stadsgezichten van Europa bestempeld.

We blijven op de Korenlei en wandelen tot vlak voor de **Sint-Michielsbrug 17**. Als u hier over het water kijkt, vangt u de skyline van Gent in één oogopslag. Neemt u hier gerust de tijd om dit beeld in het geheugen te griffen. Of toch tenminste op de geheugenkaart van uw camera.

We beklimmen het trapje en komen bovenop de Sint-Michielsbrug terecht. De toren van de **Sint-Michielskerk 18** moest 138 meter hoog worden, maar is nooit afgewerkt. Officieel uit veiligheidsoverwegingen. Maar eigenlijk waren de plannen te megalomaan en de beurs... niet voldoende gevuld. Achter de kerk langs het water strekt zich **Het Pand 19** uit. Het voormalige Dominicanenklooster en hospitaal is nu eigendom van de Gentse Universiteit en wordt gebruikt als cultuur- en congressentrum.

We wandelen in de richting van het centrum. Hier loopt de 'economische' ader van de stad: links en rechts strekken de winkelstraten zich uit. Maar we weerstaan en gaan rechtdoor, langs de **Sint-Niklaaskerk 20**, een uniek voorbeeld van Scheldegotiek, tot aan het **Metselaarshuis 21**. De gevel van dit 16e eeuwse pand bleef lange tijd verborgen achter later gebouwde arbeidershuisjes. Nu mag hij weer zijn unieke schoonheid laten bewonderen. Meer nog: Walter De Buck, Gents beeldhouwer, volkszanger en bezieler van de Gentse Feesten, voegde er zes tot de verbeelding sprekende dansende

duivels aan toe. In het gebouw heeft Toerisme Oost-Vlaanderen haar intrek genomen.

En zo komen we stilaan terug op de plaats waar we vertrokken zijn. Toch nog even stilstaan bij de **Grote Triomphante 22**, een klok gegoten uit de restanten van de eertijds beruchte, maar in 1659 verbrijzelde Klokke Roeland. Ooit hoopt ze terug te mogen keren naar het Belfort om er de 55ste klok van de unieke beiaard te worden. Leest u dit op zondagochtend? Dan is de kans niet onbestaande dat u op dit eigenste ogenblik van een prachtig beiaardconcert aan het genieten bent.

De **Bron der Geknielden 23**, door de Gentenaars eerder oneerbiedig als 'de pisserkes' aangeduid, is een meesterwerk van Georges Minne, tijdgenoot van Rodin. Vijf jongemannen staren al meer dan honderd jaar in het water, in de hoop daar het antwoord te vinden op de vraag wie ze zijn. Helaas, het is de vraag die teruggekaatst wordt, niet het antwoord.

En zo komen we bij de **Mammelokker 1**, een reliëf boven deingangspoort van de oude cipierswoning. Het verbeeldt de legende van de terdoodveroordeelde Cimon, die in leven wordt gehouden door zijn zogende dochter. U hoeft het gelukkig niet zover laten komen: even verderop wacht één van de vele gezellige terrasjes op uw komst. Gezondheid!

U kan deze en andere (thematische) wandelingen ook maken onder begeleiding van een gids: **Gidsenbond van Gent en Oost-Vlaanderen**
T. +32 9 233 07 72 - www.gidsenbond-gent.be

Dienst Toerisme
Infokantoor, Belfort (Raadskelder)
Botermarkt 17A - T. +32 9 266 56 60
visit@gent.be - www.visitgent.be

